

2. Кримінальний кодекс України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n745>

3. Стаття 115 КК України. Умисне вбивство. Мего-Інфо – Юридичний портал № 1: веб-сайт. URL: <http://surl.li/gueri>

4. Умисне вбивство: склад злочину та кваліфікуючі ознаки. Wiki: веб-сайт. URL: <http://surl.li/guera>

УДК 343.132.1(043.2)

Команецька В.В., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Ланцедова Ю.О., к.ю.н., доцент

ПИТАННЯ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ОСОБИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Тема щодо забезпечення прав та законних інтересів особи при проведенні слідчих (розшукових) дій є дуже актуальною, адже вона обумовлюється особливим призначенням, а саме тим, що вони призначенні на отримання (збирання) доказів або перевірку вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні, які обмежують конституційні права та свободи особи.

Для вивчення проблем забезпечення прав та законних інтересів особи при проведенні слідчих (розшукових) дій необхідно проаналізувати наступне: проведення слідчих (розшукових) дій пов'язане передусім з можливим обмеженням таких конституційних прав особи, як право на життя, на повагу до людської честі, гідності, право на свободу та особисту недоторканність, недоторканність житла, невтручання і особисте і сімейне життя тощо. Гарантії прав особи виконують роль засобів, завдяки яким забезпечується можливість виключення чи принаймні мінімізації професійних помилок з боку органів розслідування та правосуддя щодо громадянина [1, с. 156-160].

На думку Л. Лобойка, гарантії прав та інтересів особи разом із гарантіями ефективної діяльності органів, які ведуть кримінальний процес, у своїй сукупності утворюють засоби ефективного функціонування кримінального процесу в цілому [2, с. 38-39].

У спеціальній юридичній літературі під забезпеченням прав учасників кримінального процесу при провадженні слідчих дій розуміється сукупність правових засобів і способів, що визначають мету конкретної слідчої дії, яка не суперечить призначенню кримінального процесу

загалом, що являють собою єдину, систему регламентації правового статусу того чи іншого учасника слідчої дії [3, с. 78].

КПК України так само, як і Конституція України, передбачає лише дві підстави проникнення до житла чи іншого володіння особи без її згоди та без ухвали слідчого судді або суду. При цьому, науковці слушно звертають увагу на недосконалість редакції ст. 233 КПК. Так, І.В. Гловюк, відзначаючись стосовно питання, чи є добровільна згода особи, яка володіє житлом, підставою винятково для проникнення, наголошує на відсутності однакового правозастосування, оскільки одні суди заперечують значення добровільної згоди особи як достатньої підстави для проведення у житлі чи іншому володінні особи слідчих (розшукових) дій, інші - визнають за можливе проведення огляду місця події [4, с. 216].

У своєму дослідженні І.В. Вегера-Іжевська абсолютно правильно аргументує необхідність зміни порядку розгляду слідчим суддею клопотання слідчого, прокурора про проведення обшуку в невідкладних випадках, коли слідча дія була проведена до постановлення ухвали слідчого судді (ч. 3 ст. 233 КПК України). У таких випадках, на думку автора, про розгляд клопотання доцільно повідомляти особу, в житлі чи іншому володінні якої було проведено обшук, яка може брати участь в розгляді клопотання і у такий спосіб захистити свої права та інтереси [5, с. 6-7].

Аналізуючи все вищевикладене, ми вважаємо, що вирішення поставленої проблеми, на наш погляд, лежить у площині законодавчого врегулювання, а саме шляхом внесення змін до КПК України. Оскільки в ст. 214 КПК України допускається проведення огляду місці події до внесення відомостей до ЄРДР, а в окремих випадках житло особи і є місцем вчинення кримінального правопорушення, то, у невідкладних випадках і огляд житла, яке є місцем події, може бути проведений до внесення відомостей до ЄРДР. Слідчий суддя, перевіrivши законність проведеної слідчої (розшукової) дії, постановляє ухвалу про її законність або незаконність. У разі, якщо слідчий суддя визнає проведення слідчої (розшукової) дії незаконним, всі докази, отримані в ході такої слідчої дії, повинні визнаватися недопустимими.

Література

1. Хорт І.В. Гарантії забезпечення прав учасників кримінального провадження: сучасний стан і перспективи гарантії забезпечення прав учасників кримінального провадження: сучасний стан і перспективи. *Юридичний вісник*. 2013. № 2(27). С. 156-160.

2. Лобойко Л.М. Методи кримінально-процесуального права: монографія. Дніпропетровськ: Дніпропетр. держ. ун-т. внутр. справ, 2006. 352 с.

3. Гурдін С.В. Забезпечення прав учасників кримінального процесу під час провадження слідчих дій. *Вісник економічної безпеки*. 2016. № 5. С. 76-78.

4. Гловюк І.В. Стаття 233 КПК України: питання практичної реалізації. *Молодий вчений*. 2015. № 2(17). С. 216-218.

5. Вегера-Іжевська І.В. Забезпечення права на недоторканність житла чи іншого володіння особи в кримінальному провадженні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2018. 22 с.

УДК 343.9(043.2)

Макознак С.Є., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Грекова Л.Ю., старший викладач

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДОПИТУ В КОНФЛІКТНІЙ СИТУАЦІЇ

Конфліктна ситуація допиту є протидією допитуваних осіб, незалежно від їх процесуального статусу, намаганнями слідчого встановити істину у справі шляхом одержання від них правдивої інформації.

Основними способами протидії під час допиту є давання завідомо неправдивих (повністю або частково) показань чи взагалі відмова від давання будь-яких показань.

Можемо назвати специфічним різновидом протидії поведінку підозрюваного чи обвинуваченого, який вдається до самообмови. Безсумнівна, на перший погляд, винуватість такої особи, стан психічного напруження, що супроводжує її «зізнання», послаблюють контроль слідчого над ситуацією, викликають ілюзорне відчуття успішно здійсненої пізнавальної діяльності, у зв'язку з чим виникає переоцінка слідчим своїх можливостей та особистих якостей [2, с. 7].

Питання розуміння вербальних проявів брехні, приховування, спотворення інформації допитуваними завжди залишається в центрі уваги слідчого. Такі реакції осіб, які дають завідомо неправдиві показання, можуть бути самовільними висловлюваннями та відгуками, на задані запитання. Самовільні висловлювання включають усні (словесні) висловлювання і паралінгвістичні сигнали (ключі), що вказують на думки, які приховуються. Останні характеризують те, як саме вимовляються відповіді. Це «як саме» дозволяє тлумачити відповіді допитуваного певним чином і є головною ознакою для діагностики поведінки за особливостями мови. До даної категорії належать: а) помітні зміни швидкості мови та гучності звуку (особи, які говорять неправду, зазвичай повідомляють відомості м'яким і високим голосом); б) бурмотіння, зміна тональності голосу і якості (глибини, частоти, ритму) дихання; в) надмірна дружелюбність або підкреслена повага; г) заява про те, що